

Vallclara – Vilanova de Prades

Vallclara (Conca de Barberà)

Vallclara – Vilanova de Prades – Vallclara

Itinerari: Vallclara – Punta Curull – Vilanova de Prades – barranc de Valldescura – barranc de Viern – molí de Viern – Vallclara.

Hores efectives: 4.17   Desnivell aproximat: 400 m

Vallclara, municipi de la Conca de Barberà, està situat a la vall del barranc de Vallclara o riu de Milans, afluent de capçalera del riu Francolí. El terme municipal, amb 13,42 Km2 d'extensió, és accidentat pels vessants septentrionals de la serra de Prades i la serra La Llena. El poble, a 623 m. d'altitud, és situat al vessant esquerre de la vall, sota les ruïnes de l'antic castell de Vallclara.

La primera referència documental de Vallclara és de l'any 1152. Quan el comte Ramon Berenguer IV confirmà als homes de Tàrrega la donació de Vinaixa, hom esmenta Vallem Claram. El llinatge dels Vallclara, tal vegada senyors o castlans del castell, és conegut des de l'any 1195.

El 1220, el castell i lloc de Vallclara fou cedit per Pere Sassala al monestir de Poblet. La comunitat gaudí d'aquesta propietat al llarg de tot el segle XIII i a l'inici del segle XIV sense entrebancs, fins que el 1349 Berenguer de Jorba reclamà uns certs drets sobre aquest lloc. Aquesta reclamació fou seguida d'uns incidents violents per part dels homes de Berenguer de Jorba, els quals incendiaren la granja de Riudabella que pertanyia al monestir. Arran d'aquest fet intervingué el rei Pere III i ordenà al veguer de Montblanc que retingués el terme i el castell de Vallclara sota el seu poder. Finalment, Berenguer de Jorba vengué els seus drets sobre Vallclara al monestir de Poblet pel preu de 80.000 sous.

L'estructura urbanística de Vallclara és bàsicament la d'un poble carrer. La vila, al contrari del que passa en altres pobles de la rodalia, no va ser construïda al voltant del castell, sinó que es troba situada cap a l'est. El carrer principal s'estén des de l'església fins al castell. L'església parroquial de Sant Joan Baptista, d'estil barroc, i l'anomenat carrer de la Muralla, estan situats a l'extrem est de la població. L'existència d'unes antigues muralles resta reflectida en l'anomenat carrer de la Muralla, situat a l'extrem est de la població. Les restes del castell són força escasses. L'ermita és datada al s. XVI i hi ha també un pont romànic del s. XII.

3.54 Bifurcació amb pal indicador. Prenem la pista de l'esquerra, que puja. Anem entre bosc i tenim a la dreta la fondalada del barranc.

3.57 Petita bassa quadrada contraincendis. Seguim per la pista que baixa.

4.05 Bifurcació, pal indicador. Seguim recte per la pista principal. Apareixen alguns camps de conreu entre el bosc.

4.08 Encreuament de pistes entre bosc sota una línia elèctrica. Seguim l'indicador a l'esquerra (NW). Es veuen les primeres cases de Vallclara.

4.13 Pal indicador, saltem a la pista que hem fet servir al principi del recorregut i la seguim a la dreta.

4.17 Entrem a Vallclara.

Nota: Les banderoles dels pals de senyalització del Consell Comarcal de la Conca de Barberà han estat actualitzats a finals de 2008.

BIBLIOGRAFIA:

Itineraris per la Serra la Llena i els Sagalassos,
per E. Aguadé i altres.
www.vallclara.altanet.org
www.vprades.altanet.org

Treball de camp: Lluís Díaz

Febrer 2009

- 2.36 Deixem una altra pista a dreta, seguim baixant.
- 2.39 Se'ns ajunta per l'esquerra una pista. Hi ha un pal indicador. Seguim recte tot baixant.
- 2.51 Passem a tocar una caseta i una font en una zona de conreus.
- 3.03 Deixem a l'esquerra l'entrada a una finca particular i poc després la pista que seguim gira a la dreta, agafant orientació sudest, i entrem en el barranc de Biern o Viern, tot cobert de bosc.
- 3.12 Creuem a gual el barranc de Viern i pugem per l'altra banda.
- 3.13 Bifurcació. Deixem a la dreta la pista que puja al coll de les Masies i agafem la de l'esquerra que baixa. Hi ha un pal indicador.
- 3.32 Creuem un pas encimentat sobre el barranc de Viern. A l'altre costat la pista comença a pujar.
- 3.35 Pal indicador al costat d'una gran bassa rectangular, la bassa de Viern.
- Aquí tenim dues variants per anar a Vallclara. Per l'esquerra, la pista està asfaltada i puja a la carretera Vallclara-Vilanova, la segueix durant 400 m i agafa una pista per arribar a Vallclara en 45 minuts. És l'itinerari descrit al llibre del Dr. Aguadé, molt usat per motos i quads.
- Nosaltres anirem per l'altra variant que passa pel molí de Viern. Seguim una pista desdibuixada que rodeja la bassa i baixa a trobar el corrent d'aigua del barranc de Viern.
- 3.41 Resseguim la riba esquerra del barranc de Viern, amb bosc de ribera. El sender no està gaire definit.
- 3.44 Unes gran roques barren el pas. Es superen per un pas estret, quasi una gatera. Després hi han uns quants salts d'aigua.
- 3.48 Pal indicador, Molí de Viern. És una zona on el barranc s'eixampla, amb vegetació de ribera.

- 0.00 Sortim de Vallclara per la font Vella o de Sant Antoni, creuant el pont Vell, d'estil romànic que data del segle XII. Hi ha un pal indicador. Seguim a la dreta la pista que puja vora el barranc.
- 0.05 Pal indicador. Deixem a la dreta un pont de formigó i seguim recte la pista que puja. Més endavant passem pel costat d'una petita font.
- 0.08 Pal indicador en el punt on s'ajunta una pista per l'esquerra. Seguim recte, planejant.
- 0.12 Bifurcació amb pal indicador. A l'esquerra l'indicador diu "Vilanova de Prades". És el camí per bici. No fem cas i anem a la dreta, baixant.
- 0.17 Creuem la carretera TV-7004 de Vimbodí a Vilanova de Prades i agafem a la dreta per una pista vella asfaltada. Tenim conreus a ambdòs costats. Anem de cara a al bosc que cobreix l'extrem oriental de la serra la Llena.
- 0.30 Final dels conreus, creuem una pista i pugem per un camí ample a l'esquerra, entre bosc.
- 0.40 Passem pel costat de una gran bauma de pedra, sempre pujant. Poc després estem sota una línia elèctrica de mitja tensió. El camí és antic i fa ziga-zagues, encara que està molt malmès per les motos.
- 0.58 Fi de la pujada. Passem per un estret de roca i seguim per camí ample que es transforma en pista.
- 1.11 Pista travessera per on passa el PRC184, la seguim a la dreta.
- 1.20 Deixem la pista en el moment que comença un tram encimentat i prenem un corriol a l'esquerra que puja fort. Hi han marques rodones de color groc.
- 1.35 Carena de la serra la Llena. Anem a l'esquerra per un corriol.
- 1.36 Punta Curull (1.023 m) punt culminant de la serra. Hi ha un pal indicador del Reus Deportiu i un parell de pessebres. És una bona talaia. Tornem enrere i seguim pel sender que careneja en direcció oest.

1.45 Saltem a la pista que puja a les antenes, anem a l'esquerra (oest)

1.48 Poc abans d'arribar a les antenes, deixem la pista per un replà a l'esquerra d'on surt un sender que baixa al sud.

1.53 Passem a frec d'un cingle sota les antenes. Es veuen vies d'escalada.

1.57 Girem a l'esquerra i baixem de cara al poble.

1.59 Creuem una pista, seguim recte entre conreus d'ametllers.

2.04 Entrem a Vilanova de Prades pel costat de l'església.

El terme municipal de Vilanova de Prades està situat a l'extrem sud-oest de la Conca de Barberà, al límit amb el de les Garrigues, el Priorat i el Baix Camp, i sota els cingles de la serra de la Llena, amb la punta Curull (1.023 m.)

L'orografia és molt accidentada i apareix drenada pel riu de Prades o de Montsant. Té una població de 144 h (2007).

Per documents del s. XII sabem que Vilanova tenia un castell. Albert de Castellvell, gran personatge militar i de la noblesa, donà Vilanova per poblar a Pere d'Avellanes, i a Pere de Pinós, sacerdot, la mateixa dominicatura. Aquest fet tingué lloc al febrer de 1163. Al mateix temps, Pere de Naveta fa donació a Pere de Pinós de diferents propietats i béns que foren de Bernat de Barona, el Castell de Vilanova i altres terres de les muntanyes de Siurana.

L'any 1324, Vilanova fou integrada al Comtat de Prades, quan Jaume II el creà a favor del seu fill Ramon Berenguer. Davant l'abundor d'aquest nom toponímic en el territori català, se li posà l'afegitó "de Prades" per evitar confusió i, al mateix temps, denotar la dependència del Comtat.

L'església de Sant Salvador és d'estil barroc i fou construïda a la fi del segle XVIII. Alguns murs de l'antic edifici, esmentat el 1180, poden veure's fent de partió amb la rectoria. Vora el poble i a tocar del cementiri es troba l'ermita de Sant Antoni de Pàdua, construïda al segle XIX i costejada, segons la tradició, per tres dones que es lliuraren de la pesta.

Moltes de les cases de la vila presenten magnífics portals adovellats, signe inequívoc de la importància econòmica de la vila durant segles. Vora el riu de Montsant poden veure's diversos molins, tots sense ús. La festa major de la transfiguració del Senyor -Sant Salvador-, es celebra el primer dissabte i diumenge d'agost. La festa i mercat de la Castanyada, l'últim dissabte i diumenge d'octubre.

2.10 Sortim de Vilanova en direcció sud per la carretera de Prades.

2.14 Al segon revolt, deixem la carretera per una pista encimentada a l'esquerra que puja. Hi ha un pal indicador i un cartell que indiquen Vallclara.

2.18 S'acaba la pujada i el ciment. Comencem la baixada per la banda obaga de l'ample barranc de Villescuro o Valldescuro. Tenim al davant la Punta de Sales (1.046 m) i el Tossal Gros (1.111 m).

2.31 Deixem a la dreta una pista que puja, seguim baixant per una zona de bosc mixt de pins i castanyers.

Barranc de Viern